

Minder signalen, meer bereik

Het aantal signalen van betalingsachterstanden bij huur, zorg, drinkwater en energie is in de eerste helft van 2026 met ruim 10% afgenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Tegelijkertijd is het aantal inwoners met betalingsachterstanden dat gemeenten daadwerkelijk weten te bereiken met bijna 20% toegenomen. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van de Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden. Verhuurders, zorgverzekeraars, drinkwater- en energiebedrijven geven maandelijks aan gemeenten door wanneer er sprake is van een betalingsachterstand.

Van januari tot en met juni 2026 ging het maandelijks om gemiddeld 4,6 signalen per duizend inwoners. In de eerste helft van 2025 waren dat er nog gemiddeld 5,1. Ter illustratie: een gemeente met 50.000 inwoners ontving in het eerste halfjaar van 2026 elke maand bijna 230 signalen over betalingsachterstanden. In dezelfde periode vorig jaar waren dat er nog zo'n 260 per maand.

Op basis van deze cijfers is niet direct te concluderen of inwoners minder moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, of dat signaalt Partners minder signalen doorgeven. Dat verschillende signaalt Partners hun werkproces hebben aangepast, verklaart in ieder geval een deel van de daling.

Verbetering van de signaalkwaliteit

Divosa ziet deze aanpassing van het werkproces als een positieve ontwikkeling. Gemeenten noemen een betere kwaliteit van de aangeleverde signalen vaak als belangrijke wens. Ook de Autoriteit Persoonsgegevens roept vanuit het oogpunt van gegevensbescherming op tot een kwaliteitsslag. Verbetering van de signaalkwaliteit is daarom een van de gezamenlijke verbetermaatregelen binnen de keten van vroegsignalering. Het doel: de effectiviteit van vroegsignalering vergroten. Ook voorkomt meer inzet op sociale incasso door signaalt Partners dat onnodig vroegsignalen worden doorgegeven. De afspraken in de nieuwe [Energieregeling](#) – de ministeriële uitwerking van de Energiewet die op 1 januari 2026 is ingegaan – dragen hieraan bij.

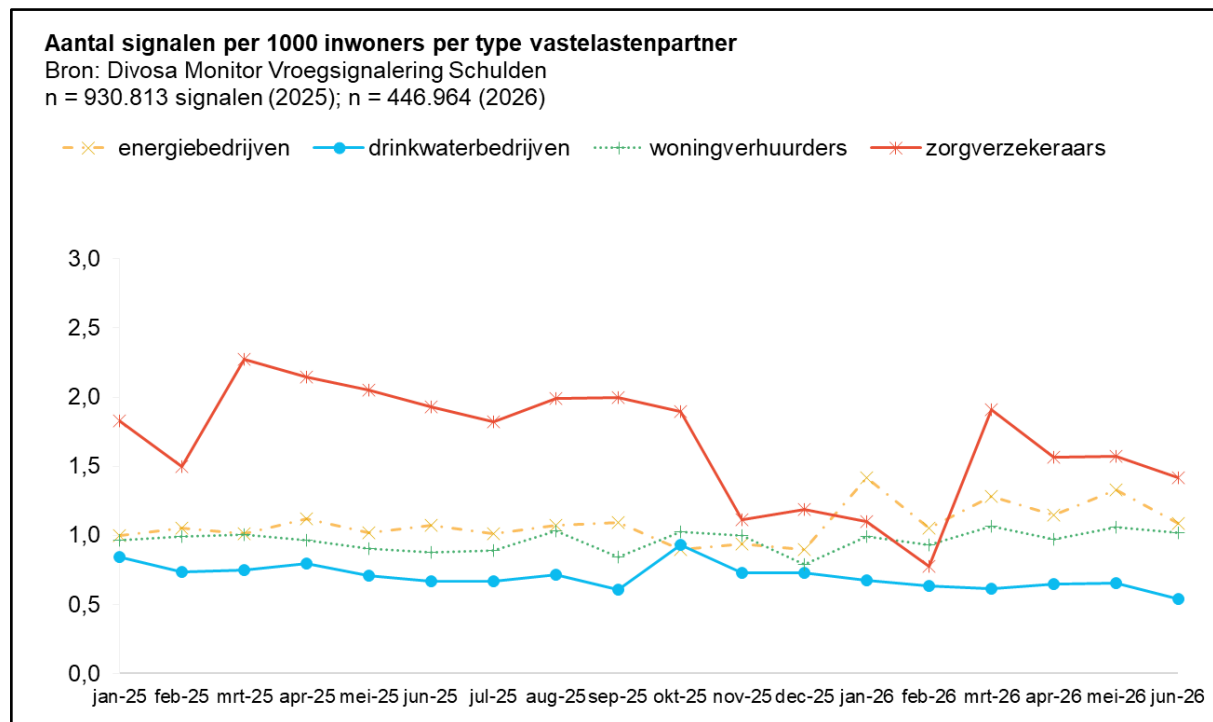
Zorgsignalen dalen

Voorals het aantal zorgsignalen is gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Dit komt deels door een systeem migratie bij een van de grote zorgverzekeraars. Daardoor kon deze verzekeraar in het eerste kwartaal nauwelijks signalen aanleveren. Daarnaast heeft een van de grote verzekeraars het eigen betaalproces verbeterd, waardoor onnodige signalen naar gemeenten worden voorkomen. Ook is het werkproces aangepast, waardoor geen herhaalsignalen meer worden verstuurd.

Meer vroege energiesignalen

Het aantal vroegsignalen voor energie is met 16% toegenomen, terwijl het aantal eindeleveringssignalen in 2026 juist met 22% is afgenomen. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de nieuwe Energieregeling. Tot eind 2025 konden energiemaatschappijen een eindeleveringssignaal sturen zonder voorafgaand vroegsignaal, bijvoorbeeld bij een betalingsachterstand op de jaarafrekening. Sinds 1 januari 2026 is dat niet meer toegestaan: een vroegsignaal moet altijd voorafgaan aan een eindeleveringssignaal voor energie.

Daarnaast is het aantal energieleveranciers dat signalen van betalingsachterstanden aan gemeenten doorgeeft toegenomen.

Meer bereik

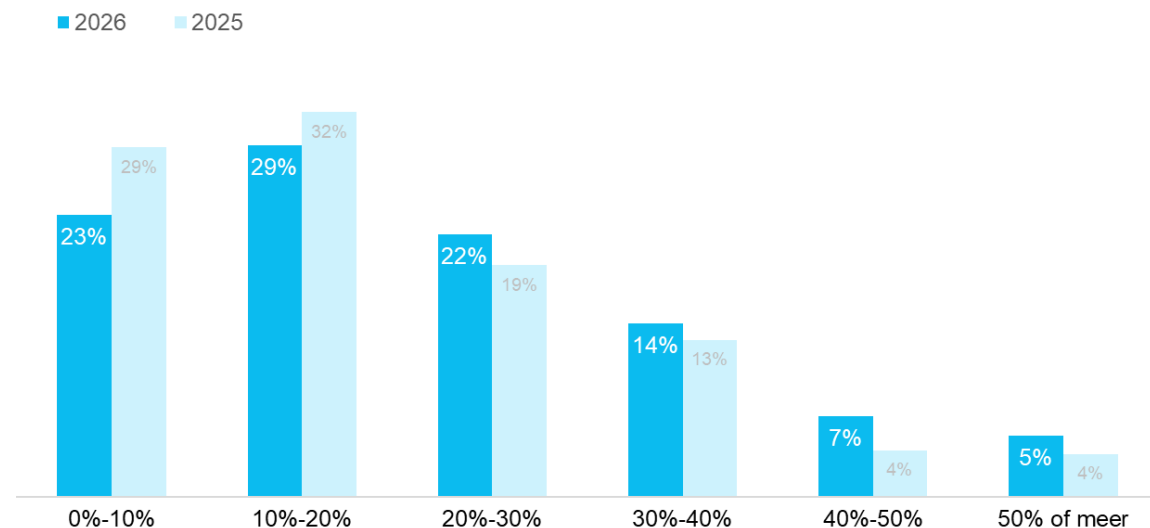
Een van de doelstellingen binnen de vroegsignalering is het verdubbelen van het gemiddelde landelijke bereik naar 40%.

In de eerste helft van 2026 is bij 23% van de vroegsignalen daadwerkelijk contact gelegd met de inwoner. Dat betekent dat de inwoner heeft gereageerd op een brief of e-mail, de deur heeft geopend en/of de telefoon heeft opgenomen. Het bereik is daarmee gestegen ten opzichte van 2025, toen het 20% bedroeg. De cijfers zijn exclusief de eindeleveringssignalen voor energie. Bij deze signalen wordt met ongeveer één op de drie inwoners contact gelegd.

Tussen gemeenten bestaan aanzienlijke verschillen in bereik. Op dit moment behaalt 12% van de gemeenten de gewenste bereikdoelstelling van 40%.

Percentage gemeenten met een bepaald bereik (percentage meldingen waarbij contact is geweest met de inwoner), voor vroegsignalen (n=314)

Bron: Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden (2026)

Over de Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden

Gemeenten zijn sinds 2021 verplicht om inwoners met betalingsachterstanden bij vaste lasten vroegtijdig te benaderen. Zo kunnen zij een aanbod doen voor (schuld)hulpverlening. Door er snel bij te zijn, komt een oplossing eerder in beeld en kan worden voorkomen dat schulden verder oplopen. De Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden brengt in beeld hoeveel signalen gemeenten ontvangen en wat zij daarmee doen. Zo krijgen gemeenten inzicht in de resultaten van hun vroegsignaleringsaanpak. Momenteel nemen 319 gemeenten deel aan de monitor. Daarmee wordt 97% van de Nederlandse bevolking bereikt.

Vanaf 2027 ontvangt het CBS de gemeentelijke gegevens over vroegsignalering. Dit gebeurt vanuit het programma [Data Delen Armoede en Schulden \(DDAS\)](#), een samenwerking tussen CBS, VNG, NVVK, Divosa en het ministerie van SZW. Hierdoor ontstaat beter zicht op inwoners die gemeenten nu nog niet weten te bereiken. Ook wordt het mogelijk om te onderzoeken welke inwoners vaker te maken krijgen met betalingsachterstanden.